

J. Chr. Jensen: Jeg har først nogle Bemærkninger at gøre til det ærede 6te Medlem for Maribo Amt (Asger Karstensen), der, som for øvrigt altid naar han tager Ordet, angreb noget, som han kalder de socialdemokratiske Virksomheder, uden i Virkeligheden at kende ret meget til disse Virksomheder. Det vilde ogsaa være urimeligt at vente, at det ærede Medlem skulde have ret meget Kendskab til alle de Ting, han taler om her i Rigsdagen; for hvis han skulde det, skulde han sikkert være langt flittigere, end han er, og have en langt større Forstand, end jeg i hvert Fald tror, det ærede Medlem er i Besiddelse af. Forsaavidt er der ikke megen Anledning til at diskutere med det ærede Medlem om disse Ting; men der fremkom dog Bemærkninger fra det ærede Medlem, som jeg ikke mener, det vilde være forsvarligt ikke at reagere imod. Det, som det ærede Medlem særlig angreb, var Brugsforeningsbevægelsen i Byerne. Han kunde for saa vidt lige saa godt have taget Brugsforeningsbevægelsen paa Landet med. Thi disse to Bevægelser har stor Lighed med hinanden; den væsentligste Forskel mellem dem er, at den ene Bevægelse, den paa Landet, har en Del Aar bag sig, hvorimod Bevægelsen i Byerne er forholdsvis ny, og det er maaske ogsaa derfor, den skal angribes.

Det ærede Medlem hævdede overfor Brugsforeningsbevægelsen, at der ikke var nogen Anledning til den, ikke eksisterede noget Krav fra en Del Arbejdere eller ligestillede, som virkelig gik ud paa at udvikle en saadan Bevægelse. Det ærede Medlem sagde, at naar den alligevel bliver pousseret frem, er det kun som et Led i den socialdemokratiske Bevægelse i Almindelighed. Jeg vil gerne i den Anledning give nogle Oplysninger om Brugsforeningsbevægelsen i København, og det ærede Medlem og ligeledes andre ærede Medlemmer vil da sikkert blive klar over, at denne Bevægelse ikke alene har sin store Berettigelse, men at der ogsaa gennem den er indvundet Fordele for Medlemmerne, som man vistnok ikke helt tør kaste Vrag paa.

En Institution som Brugsforeningerne har ikke og kan fornuftigvis ikke have samme Interesse i at fordyre Varerne

som en privat Mand, i hvis Lomme hele Fordyrelsen gaar. Dette viser sig da ogsaa under Krigen. Der er indenfor Brugsforeningsbevægelsen lige fra Krigen Begyndelse foretaget en Række Indkøb hos forskellige handlende i Byen for derigennem at konstatere Prisforskellen mellem private handlende og Brugsforeningen og ligeledes Forskellen paa Varernes Beskaffenhed. Det viste sig da ved en lang Række af den Slags Undersøgelser, at Brugsforeningens Varer ikke alene var bedre end de handlendes, men for de Varers Vedkommende, som man køber hos den samme Grossist, staar de fuldkommen paa Højde med de Varer, som er indkøbte i de bedste og dyreste Forretninger i København. Der foreligger en nøjagtig Statistik, som beviser, at alle Livsfornødenheder, baade Kolonial- og Viktualievarer, er indenfor Brugsforeningerne solgte betydelig billigere end af de private handlende.

Jeg skal ikke trætte det næsten affolkede høje Ting med alt for dybtgaaende Meddelelser om dette, men skal blot sige, at der foreligger en Statistik over saa godt som alle Livsfornødenheder, og denne Statistik er optaget Maaned efter Maaned. Af denne fremgaar det, at i April i Fjor var Brugsforeningens Pris paa de samme Varer 11 pCt. lavere, i Maj var den 9 pCt., og i den paafølgende Maaned var den 8 pCt. lavere, derefter atter 8,60 pCt. lavere end hos de handlende. Man vil saaledes se, at Brugsforeningens Varer i det hele taget er betydeligt billigere end Gennemsnitsprisen hos de handlende i København. Paa Fedevare, for hvis Vedkommende man har paastaet, at der var Maksimalpris — hvad der for øvrigt ogsaa er paa en hel Del andre Ting, som Brugsforeningen skaffer betydeligt billigere end den private handlende —, viser det sig, at Brugsforeningernes Pris ligger gennemsnitlig 21 pCt. lavere end i de øvrige tilsvarende Forretninger i København — Priserne svinger imellem at være fra 28 pCt. og indtil 16 pCt. lavere paa de forskellige Varer.

Det samme er Tilfældet med Grønsager, som Brugsforeningen har maattet gaa med til at føre, fordi dens Medlemmer har forlangt det. Man er derfor gaaet